

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE
privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Național Strategic 2023-2027

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prezenta hotărâre privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Național Strategic 2023-2027 este o inițiativă a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru asigurarea cadrului normativ cu caracter general necesar implementării intervențiilor de dezvoltare din Planul Național Strategic 2023-2027 pentru care se asigură cofinanțare din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) în cadrul Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene.

2.2 Descrierea situației actuale

În calitate de stat membru al Uniunii Europene (UE), România a beneficiat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR 2014-2020) de sprijin din fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltare rurală din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) în cadrul Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene, inclusiv în perioada de tranziție 2021-2022, conform legislației Uniunii Europene.

Pentru noua perioadă de programare, 2023-2027, potrivit pachetului legislativ aplicabil în cadrul Politicii Agricole Comune a UE, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a elaborat, în baza nevoilor identificate, Planul Național Strategic 2023-2027 (PNS 2023-2027) pe care l-a transmis Comisiei Europene în vederea aprobării prin decizie de punere în aplicare. Acesta este disponibil pe site-ul internet al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro.

Potrivit fișelor intervențiilor din PNS 2023-2027 și prevederilor din actele juridice europene, sprijinul financiar destinat dezvoltării rurale se asigură din FEADR.

Principalele acte legislative ale UE, în baza cărora a fost elaborat PNS 2023-2027 sunt:

- Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;

- Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013.

Acestora se adaugă regulamentele delegate de completare și de punere în aplicare, respectiv:

- Regulamentul delegat (UE) 2022/126 al Comisiei din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în plan 23-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu);
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2289 al Comisiei din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește prezentarea conținutului planurilor strategice PAC și sistemul electronic pentru schimbul securizat de informații;
- Regulamentul delegat nr. 127/2022 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro;
- Regulamentul de punere în aplicare nr. 128/2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența;
- Regulamentul delegat nr. 1172/2022 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune și aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative aferente condiționalității;
- Regulamentul de punere în aplicare nr. 1173/2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune;
- Regulamentul de punere în aplicare nr. 1475/2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește evaluarea planurilor strategice PAC și furnizarea de informații pentru monitorizare și evaluare.

Totodată, au fost avute în vedere prevederile exprese din alte acte legislative europene la care se face trimitere prin dispozițiile din actele legislative de bază mai sus menționate, cum ar fi:

- Regulamentul nr. 1046/2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, de exemplu în ceea ce privește păstrarea evidențelor;
- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social

europăan Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, de exemplu în ceea ce privește Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, Strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, Grupurile de acțiune locală, etc.

Planul Național Strategic 2023-2027 cuprinde, pentru dezvoltare rurală, următoarele intervenții:

DR-01 - Agro-mediu și climă pe pajiști permanente; DR-02 - Agro-mediu și climă pe terenuri arabile; DR-03 - Agro-mediu și climă - Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon; DR-04 - Agricultură ecologică – conversie (beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea angajamentelor); DR-05 - Agricultură ecologică – menținerea certificării (obligativitatea fermierului de a ține evidențe cu privire activitățile realizate pe parcelele exploatației agricole, inclusiv utilizarea îngrășămintelor); DR-06 - Bunăstarea animalelor; DR-07 - Silvo-mediu și climă; DR-08 - Împăduriri - întreținerea și îngrijirea suprafețelor împădurite; DR-09 - Zone afectate de constrângeri naturale - Zona Montană, DR-10 - Zone afectate de constrângeri naturale semnificative; DR-11 - Zone afectate de constrângeri naturale specifice; DR-12 - Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați; DR-13 - Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal; DR-14 - Investiții în fermele de mici dimensiuni; DR-15 - Investiții în exploatațiile pomicole; DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi, DR-17 - Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă; DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice; DR-19 - Investiții neproductive la nivel de fermă; DR-20 - Investiții în sectorul zootehnic; DR-21 - Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane (PPA); DR-22 - Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole; DR-23 - Investiții pentru procesarea și marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene; DR-24 - Investiții în tehnologii forestiere care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere; DR-25 - Modernizarea infrastructurii de irigații; DR-26 - Înființarea sistemelor de irigații, DR-27 - Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă; DR-28 - Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural; DR-29 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole; DR-30 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri; DR-31 - Contribuții financiare la plata primelor de asigurare; DR-32 - Instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției Agricole; DR-33 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol; DR-34 - Cooperare și inovare în agricultură prin intermediul grupurilor operaționale PEI; DR-35 - Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric; DR-36 - LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității; DR-37 - Transfer de cunoștințe; DR-38 - Consiliere în afaceri Agricole. Pentru buna implementare a acestora, potrivit prevederilor legislației europene, suportul prin Asistența Tehnică și Rețeaua Rurală Națională este susținut financiar din FEADR.

România, prin Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a transmis oficial Comisiei Europene PNS 2023-2027 în data de 18 octombrie 2022, variantă față de care, după analiza efectuată, Comisia Europeană a solicitat efectuarea unor ajustări tehnice. MADR a efectuat aspectele semnalate și a retransmis planul în

data de 21 noiembrie 2022, documentul fiind evaluat și aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022)8783 din 07 decembrie 2022.

PNS 2023-2027 dispune, pentru dezvoltare rurală, de un buget public de circa 5,87 miliarde euro.

2.3 Schimbări preconizate

Prin actul normativ se aprobă stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Național Strategic 2023-2027.

Având în vedere faptul că implementarea unora dintre intervențiile de dezvoltare rurală începe din 2023, este imperios necesară aprobarea, până la finele anului 2022, a cadrului normativ național, prin care să se reglementeze aspectele aflate în sfera de responsabilitate a României, în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Dispozițiile proiectului de act normativ sunt elaborate în baza PNS 2023-2027, în limitele regulamentelor europene aplicabile acestuia și în considerarea competențelor partajate ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Proiectul de act normativ cuprinde norme privind: obiectul, definiții, reguli comune de implementare pentru intervențiile de dezvoltare rurală din PNS, reguli specifice tipurilor de intervenție, dispoziții privind selecția proiectelor de investiții, dispoziții privind intervențiile cu caracter compensatoriu, asistența tehnică și Rețeaua Rurală Națională pentru PNS, reguli financiare și dispoziții finale.

Adoptarea proiectului de act normativ și publicarea în Monitorul Oficial al României este necesară și urgentă deoarece instituie temeiul pentru elaborarea și aprobarea în cel mai scurt timp a ghidurilor solicitantului. Acestea au rolul de informare a potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de accesare a fondurilor europene nerambursabile din cadrul FEADR pentru implementarea de proiecte de investiții sau accesarea altor tipuri de intervenții, cum sunt cele care au caracter compensatoriu.

În anexa proiectului de act normativ sunt enumerate toate intervențiile de dezvoltare rurală din PNS 2023 – 2027 pentru care se acordă sprijin financiar european din bugetul Uniunii Europene prin FEADR și de la bugetul de stat, astfel încât potențialii beneficiari să se poată orienta spre intervențiile care răspund nevoilor pe care aceștia le au în desfășurarea activității curente sau viitoare.

Tipurile de intervenții pentru domeniul dezvoltării rurale din PNS 2023-2027 au ca scop acoperirea nevoilor identificate.

În acest context considerăm oportună accesarea fondurilor publice alocate PNS 2023-2027, sens în care informarea potențialilor beneficiari este esențială. Totodată, stabilirea cadrului administrativ și instituțional, cu responsabilități în implementarea planului, creează premisele de predictibilitate necesare derulării PNS 2023-2027 potrivit fluxurilor procedurale și cu respectarea prevederilor regulamentelor europene incidente acestuia.

Autoritatea de management este responsabilă de gestionarea și punerea în aplicare a PNS 2023-2027, în condițiile prevederilor art. 123 din Regulamentul (UE) 2021/2115. Pentru punerea în aplicare a intervențiilor, vor fi implicate și vor îndeplini sarcini delegate agențiile de plăți: Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) și Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) ținând seama de

specificul tipurilor de intervenții și, totodată de competențele stabilite de legislația națională în vigoare pentru agențiile de plată, precum și de experiența acumulată de acestea în perioadele de programare anterioare, respectiv 2007-2013 și 2014-2020 până în prezent. Pentru aspecte punctuale de implementare sau verificare, autoritatea de management, agențiile de plăți acreditate pot încheia acorduri de delegare/protocoale de colaborare cu alte entități/instituții publice abilitate.

2.4 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

- a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată – prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect;
- b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară - prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4.8. Alte informații:

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost parcursă procedura reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. În acest sens s-au efectuat consultări, conform prevederilor legale, cu Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România (adresa nr.....) și Asociația Comunelor din România (adresa nr.).

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ: Prezentul proiect de act normativ este supus avizării Consiliului Legislativ.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Termenul stabilit pentru începerea implementării Planului Național Strategic 2023-2027, respectiv data de 01.01.2023.

Prezentul proiect de act normativ a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro la data de..... pentru o perioadă de 10 zile calendaristice.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Național Strategic 2023-2027, pe care îl supunem adoptării.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE,

Petre DAEA

AVIZĂM:

VICEPRIM - MINISTRU,

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE**

Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL ECONOMIEI

Florin Marian SPĂTARU

**MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR**

Barna TÁNCZOS

**MINISTRUL ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI
TURISMULUI**

Constantin Daniel CADARIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU